DEZBATERI ASUPRA ORTOGRAFIEI ÎN PERIOADA OCTOMBRIE – DECEMBRIE 1991

În urma hotăririi din 31 ianuarie 1991 a Adunării Generale a Academiei Române și a celei din 4 octombrie 1991 a Prezidiului Academiei, precum și în urma articolelor apărute în diverse publicații, au avut loc dezbateri cu privire la ortografie în mai multe centre universitare din țară.

I. La București, Comisia de Cultivare a Limbii Române (președinte acad. I. Coteanu), prin subcomisia de ortografie și ortoepie (responsabilă Mioara Avram), a organizat la Academia Română următoarele ședințe publice de comunicări urmate de discuții:

1. La 17 octombrie — acad. Ion Coteanu, *Ortografia și știința limbii* (vezi LR, XLI, 1992, nr. 1–2, p. 19–23). La discuții au participat Gh. Mihăilă, Flora Șuteu, Matilda Caragiu Marioțeanu, Ioana Vintilă-Rădulescu, Magdalena Vulpe, Mihnea Gheorghiu — membru corespondent al Academiei, Grigore Brâncuș, Gh. Chivu, acad. Radu Grigorovici și Mioara Avram.

2. La 31 octombrie — Mioara Avram, *Procesul ortografiei* (vezi numărul de față, p. 185–198). Participanți la discuții: Ioana Vintilă-Rădulescu, Flora Șuteu, Titus Popovici — membru corespondent al Academiei, Pârvu Boierescu, Ion Hangiu și acad. I. Coteanu.

3. La 14 noiembrie — Flora Șuteu, *Argumente academice din „Academica" în problema ortografiei* (în numărul de față, p. 219 — 224). Au luat cuvîntul Ioana Vintilă-Rădulescu, Pârvu Boierescu, N. Georgescu, Ion Hangiu, acad. I. Coteanu, Em. Vasiliu — membru corespondent al Academiei și Mioara Avram.

4. La 12 decembrie — Liviu Onu, *Oportunitatea reformei ortografice* (în numărul de față, p. 199–207). Participanți la discuții: Ioana Vintilă-Rădulescu, Flora Șuteu, Ion Hangiu, Valeria Guțu Romalo, Pârvu Boierescu, Magdalena Popescu Marin.

II. La Iași, în cadrul „Zilelor academice ieșene" a avut loc în zilele de 7 și 8 noiembrie masa rotundă cu tema *Ortografia limbii române — trecut, prezent și viitor* organizată de Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide". Moderatorii discuțiilor au fost acad. Ion Coteanu, directorul Institutului de Lingvistică din București, și Silviu Berejan, membru corespondent al Academiei de Științe a Republicii Moldova, directorul Institutului de Lingvistică din Chișinău. S-au prezentat șase comunicări: Carmen-Gabriela Pamfil, *Etimologismul românesc* (în numărul de față, p. 225 — 232); Ion Nuță, *Contribuția Junimii la impunerea principiului fonetic în ortografia românească*; Petru Zugun, *Titu Maiorescu despre ortografia românească*; Magdalena Vulpe, *Geneza ortografiei din 1932*; Ion A. Florea, *Principiile ortografiei românești actuale*; Ioan Oprea, *Din istoria scrierii cu â/î*. Intervenții ample cu referire la problemele lingvistice din R. Moldova și din Ucraina și la implicațiile pe care le-ar avea o eventuală reformă a ortografiei făcută acum au avut participanții din aceste ținuturi: Nicolae Mătcaș, Silviu Berejan, Alexandru Dîrul, Teodor Cotelnic de la Chișinău și Lora Bostan de la Cernăuți. La discuțiile propriu-zise și-au exprimat opiniile Dumitru Irimia, N.A. Ursu, Vasile Arvinte, Ștefan Giosu, Petru Zugun, Magdalena Vulpe, Ioana Irimia, Dan Mănucă, Mioara Avram, Stelian Dumistrăcel, Gavril Istrate, acad. Radu Voinea. Dezbaterea s-a încheiat cu adoptarea unei moțiuni adresate conducerii Academiei Române (pentru care vezi p. 181 — 184). O dare de seamă asupra acestei mese rotunde, însoțită de textul integral al moțiunii finale și de extrase din intervențiile la discuții, s-a publicat, sub îngrijirea lui Ion A. Florea, în revista ieșeană „Cronica", XXVI, 1991, nr. 31 (1–15 XII), p. 4–5 și 15, cu titlul sugestiv *Oare noi, românii, trebuie să luăm mereu totul de la capăt?*

III. La Cluj, s-a organizat în ziua de 11 decembrie o sesiune (despre care o cronică specială va apărea într-un număr viitor al revistei noastre).

IV. La Craiova, filiala locală a Societății de Științe Filologice a organizat, împreună cu Facultatea de Filologie, în ziua de 13 decembrie o dezbatere condusă de prof. M. Beșteliu, președintele filialei. După expunerile făcute de acad. Ion Coteanu și de Mioara Avram, au luat cuvîntul Ion Hangiu, Fănuș Băileșteanu, Ion Calotă (vezi p. 209 — 218), N. Pîrvulescu, Radu Sp. Popescu și M. Beșteliu.

LR, XLI, nr. 4, p. 243 — 244, București, 1992

8—c.3389

BDD-A30815 © 1992 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:35:44 UTC)

În toate aceste dezbateri părerile împărtășite de specialiștii prezenți au fost :

— că o reformă a ortografiei este inoportună în acest moment ;

— că o asemenea reformă nu poate fi realizată decît de lingviști, după o matură chibzuință și cu temeinice argumente științifice ;

— că pînă la stabilirea altor norme oficiale trebuie respectate cele din 1953, cu amendamentul din 1965, respingîndu-se liberalismul ortografic echivalent cu anarhia ;

— că, în orice caz, problemele reale ale ortografiei românești sînt altele decît cele readuse în discuție de conducerea Academiei Române.

Ianuarie 1991

MIOARA AVRAM
Institutul de Lingvistică
București, str. Spiru Haret nr. 13

Realități grafice bucureștene . . .

BDD-A30815 © 1992 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:35:44 UTC)